Organi Komiteti markaziji partijaji komunistiji (ʙ) Uzʙekiston
Орган Центрального комитета коммунистической партии (б) Узбекистана
На местно-еврейском языке

Proletarhoji tamomi dunjo, jak şaveton!

Bajroqi Mihnat

MART
11
Pançşamʙe
soli 1937
№ 53 (1824)

BA TAHTI NIŞONIJI XUDTANQID VA BO ƏOMA ƏALOQA DOŞTAN

Plenumi ʙanazdiki tamom şudagiji TsK VKP (ʙ) ʙa taarixi partijaji mo cun jake az varaqhoji muhimtarini on medarojad. Ahmijati plenum ʙo jak qator saʙaʙho va dar navʙati aval ʙo in saʙaʙ ʙuzurgast, ki on ʙaədi andak vaqti çori karda şudani Konstitutsijaji staliniji gardişi dar zindagoniji sijosiji mamlakat ʙa vuçud omadagiro nişon medodagi çama şuda guzaşt.

Plenum dar peşi xud vazifaje monda ʙud, ki ʙaroji ʙo hamaji jaroqpūşi peşvoz girifta şudani in gardiş tajor ʙudani hamaji zvenohoji partijaro sançida ʙuromada şavad. Ahmijati ʙuzurgi plenum—dar qarorhoji on qaʙul kardagi meʙoşad, ki dar on qarorho kamʙudiho va qalathoji kalontarini kori taşkilothoji partijagiro ʙo hamaji qatəijat va xudtanqidkuniji dar ʙari ʙolşevikho ʙudagi rūjikor karda şud va rahhoji əamaliji nest kardani in voqəahoji kasali va oqiʙathoji onhoro peşʙini karda şud.

Konstitutsijaji stalini peşravihoji kaloni gosudarstvoji sotsialistiji raʙociho va dehqonhoro navistagijast. Muvafaqijathoji kori partija, kori komunizm haqiqatan ʙuzurg hastand. Ahmijati nafəovariji onho ʙuzurgast. Amo muvafaqijatho ʙa xud tarafhoji torik ham dorand. Dar odamhoji ʙa qadri darkori taçriʙa nadoştagi, ʙa qadri darkori usto naʙudagi, muvafaqijatho, ci xele ki rafiq Stalin cand karat nişon dodagi hast, dahnkaloni, himokuni, karaxti va kasaliji idioti—ʙeparvojiro ʙa vuçud meʙijojand.

Bisjor rahʙarhoji taşkilothoji partijagi hole dar şiş jaki qismi tūʙi zamin muqarar karda şudani Hokimijati soveti va ʙa davragiriji kapitalisti ʙudani mamlakati moro faromūş kardin. Davragiriji kapitalisti ʙoşad—gap nest. Mamlakathoji ʙurzuazi hato ʙa jakdigari hama vaqt ʙisjor pojandaho, çosusho, zararsijorandaho mefiristondand va firistonda istodin, matlaʙ ki qudrati gosudarstvoji hamsojeşonro vajron sozand va sust kunand. Burzuazijaji dar 5/6 qismi tūʙi zamin hukmroni karda istodagi, ʙa muvafaqijathoji gosudarstvoji sotsialistiji raʙociho va dehqonho muroso karda nametavonad va hargiz namekunad. Xususan gosudarstvoji faşisti xaşmgin meşavand. Ba mamlakati mo kapitalistho pojandahoji xudro, nazar ʙa mamlakathoji ʙurzuazi ʙa jak digar firistondanaşon, du—se karat zijod mefiristonand. Trotskistho—ʙaroji faşizmi ʙajnalxalqi davlati az jakço pajdo şuda mondagi hastand, ʙaroji har citūr grupahoji antisovetiji çosusi va teroristiro taşkil dodan pardapūşiji qulaje hastand. Trotskizm dar ʙajni sinfi raʙocij ravişi sijosi ʙudani xudro kajho ʙoz ʙas kardagijast, trotskistho ʙa şajkaji kuşandaho, şajkaji zarxaridhoji faşisti gaştagi hastand. Ba şumorişi xele kam ʙudani in şajka ʙojad moro xotirçama nakunad—huşjoriro jak ʙar dah kardan darkorast!

Konstitutsijaji staliniji SSSR, ki ʙa huquqi sajlovkuniji umumi, ʙaroʙari va tūpa-tūqriro ʙo dodani avozi rusti çori mekunad, ʙoz namunaji dar taarix az in peş dida naşudagiji demokratizmi haqiqiji sotsialistiro nişon medihad. Partija dar rezoljutsijaji imrūz cop karda şudaji plenumi TsK VKP(ʙ) az rūji dokladi rafiq Zdanūv ʙurovardagi nişon medihad, ki ʙaroʙari sistemaji navi sajlovkuni «diktaturaji proletariat zijodtar epcil meşavad, az in meʙurojad, ki sistemaji zijodtar purquvati ʙa çamaijat rahʙariji gosudarstvoji kardani sinfi raʙocij meşavad, ʙazaji diktaturaji sinfi raʙocij vaseə meşavad va asosi on zijodtar mustahkam meşavad».

Amo asoshoji diktaturaji sinfi raʙociro mustahkam kardan vazifahoji partijaro cun rahʙari ʙunjodijati sotsialisti na faqat saʙuk namekunad, ʙalke, ʙaəaks, murakaʙ mekunad. Sajlovhoji nav dar har muzofot, dar har şahr va dar har rajon sarvardoriji ʙuzurgi faəolijati sijosiji hamaji xalqi mamlakatro ʙa vuçud meʙijorand. Ba in faəolijat ʙojad taşkiloti partijagiji ʙolşeviki sardori kunad. Va in maənoje dorad, ki ʙojad dar navʙati aval hamaji əomaji clenhoji partijaji mo faəol ʙoşand. In maənoje dorad, ki ʙojad dar har taşkiloti partijagi asoshoji demokratijaji duruni partijagi ʙa ravişi qatəitarin çaço rasonda şavand, ki in demokratija jake az printsiphoji asosiji taşkilotiji ʙolşevizm hast.

Lekin, printsipi demokratizmi duruni partijagi ʙisjor vaqtho dar har xel şakiho vajron karda meşavad. On ʙo in vajron karda meşavad, ki mūhlathoji sajlovhoji organhoji partijagi ʙaço rasonda nameşavand va ʙaçoji sajlov ʙisjor vaqtho taçriʙaji har xel korkunhoji rahʙarikunandaro ʙa sostavi komitethoji rajoni, şahri va oʙlastiji partija koptatsija kardan va gohho tūpa-tūqri dar haqiqat taəin karda şudani sekretarhoji partkomhoro ʙa kor ʙurda meşavad. Plenumi TsK VKP(ʙ) in tariq vajron karda şudani ustavi partija, vajron karda şudani printsiphoji ʙolşevizmro qatəijan nodurust donist va hamaji zararnok ʙudanu xatar doştani in vajronkunihoro nişon dod.

Plenumi TsK nişon dod, ki hamin xel fakthoji asoshoji tsentralizmi demokratiro vajron kardan ʙaroji partija peş az hama az in saʙaʙ zararnok hastand, ki onho «ʙa taraqijoti faəolijati clenhoji partija lad medihand, aktivhoro, ki onho dar zindagoniji partijaji mo ahmijati maxsusi sijosi dorand, az imkonijati dar kori rahʙarikuni qism giriftan mahrum mekunand, clenhoji partijaro az huquqhoji qonuniji ʙa əamalijoti organhoji partijagi kontrol kardan doştageşon mahrum mekunand va ʙavositaji hamin ʙajni rahʙarho va əomaji partijagi munosiʙathoji ʙajni jakdigariji durustro vajron mekunand». Partijaji mo ʙoşad ʙavositaji Lenin va Stalin hama vaqt ʙa in çeq mezad, ki rahʙarho na faqat əomaro taəlim dihand, ʙalke hamcunin az əoma taəlim girand, taçriʙaji ʙuzurgi zindagoniji əomaro fojda ʙurda tavonand va hama vaqt ʙa tahti kontroli əoma ʙoşand.

Xatari asosiji vajron karda şudani ustavi partija, ki onro plenumi TsK VKP(ʙ) rūjikor kard,—ʙalke az əoma dur şuda mondani korkunhoji rahʙarikunandaji partijagi, ʙjurokrat şuda mondani qismi korkunhoji partijagi va dar peşi əomaji partijagi dar haqiqat ʙekontrol ʙudani onho meʙoşad. Plenumi TsK, dar qarorhoji xud ʙa kamʙudihoji kori taşkilothoji partijagi analizi cuqur doda, corahoji nest karda şudani in kamʙudiho va vajronkunihoro peşʙini kard.

Coraji asosiji onho—cunin qarori plenumi TsK meʙoşad:

«Dar vaqti sajlovhoji organhoji partijagi pūşida (rusti) ʙa avoz mondani kandidathoro muqarar karda şavad.

Dar hamaji taşkilothoji partijagi, az partkomitethoji taşkilothoji iʙtidojiji partijagi sar karda to komitethoji muzofoti, oʙlasti va TsK kompartijahoji mili, sajlov karda şudani partorganhoro guzaronda, sajlovhoro az 20-umi maj der namonda tamom karda şavad».

Ba ahmijati ʙuzurgi in qarorhoji plenumi TsK ʙaroji hamaji zindagoniji partija doştagi mukamaltar ʙaho doda tavonistan qinast. Mahhoji nazdiktarin ʙa tahti nişoniji sajlovhoji komitethoji partijagi, ʙa tahti nişoniji xudtanqidi vaseətarini ʙolşeviki meguzarand. TsK hamaji clenhoji partijaro ʙa zūr kardani xudtanqid, ʙa xudtanqidi əçodi çeq mezanad, ki on ʙaroji hamaji cizhoji ʙa ʙolşevizm qajr ʙudagiro az partija rūfta partoftan madad rasonad.

Xususan dar vaqti sajlovhoji partorganho kandidathoro pūşida (rusti) ʙa avoz mondan ahmijati kalon dorad. On hisijoti çuvoʙgariji har rahʙarro dar peşi əomaji partijagi zūr mekunad. On dar hamaji taşkilothoji partijagi, rūju-riəoja nakarda, imkonijati zijodtar mukamali xudtanqidi vaseəro ʙunjod mekunad. On hamaji əomaji partijagiro faəol mekunad, ravşanʙini va huşjoriji sijosiji onro zūr mekunad.

Huşjori ʙojad hamun sifate hast, ki on alvaqt ʙaroji ʙolşevikho çudo ham zarurast. Inro fakti kori antipartijagiji durūjagiji na faqat ʙandithoji trotskisti, ʙalke hamcunin majlcihoji rost, ki sardorhoji onho—Buxarin va Rikūvro plenumi TsK az safhoji partija rad kard, ʙoz jak ʙori digar ʙa nazar namojon nişon medihad.

Qarorhoji plenumi TsK ʙa ʙeparvojiji guzaroji karda nameşudagi va idiotiji ʙaəze rahʙarho oxir memonad, ki ʙajni on rahʙarho gūjo ʙaroʙari har muvafaqijati ʙunjodijati sotsialisti teziju-tundiji gūştini agenturaji kapitalizm ʙa muqoʙili sotsializm ʙurda istodagi xomūş va oson meşuda ʙoşad guftagi teorijahoji pusidagi mavçud ʙud. Qarorhoji plenum ʙaroji ʙa tariqi çidi ʙa kori partijagiju-tarʙijavi caspidani taşkilothoji partijagi madad merasonand. Partija ʙaroji texnikaro az xud kardani kadrhoji mo kam kor kardagi nest. Mo dar ʙoloji tarʙijaji texnikiji əoma kam kor kardagi nestem. Komiteti markazi, rafiq Stalin dar in xusus masalaro qatəijan memonand, ki lozungi kūhnaji az xususi tarʙijaji texniki ʙudagiro lozungi nav—jod giriftani ʙolşevizm va tarʙijaji sijosiji kadrho qati pura karda şavad. In ʙa onho ʙaroji duşmanro şinoxta giriftan—duşman har ci xel niqoʙ napūşida ʙoşad ham,—madad merasonad.

Qarorhoji plenumi TsK—ʙaroji hamaji partija dar davri duru-daroz programa meʙoşand. In programaro tezi qati ʙa fikru fahmi har korkuni partijagi, har cleni partijaji ʙuzurgi mo rasondan darkorast. Korro ʙa tezi az nav soxtan darkorast, ʙo usuli nav kor kardanu zindagoni kardanro sar kardan darkorast.

Qarorhoji plenumi TsK-ro ʙo diqat va cuqur sançida ʙuromadan, onhoro to ʙa har ʙolşevik rasondan—vazifaji avaltarin hozir haminast. Plenumi TsK ʙo qarorhoji xud ʙa partija vositaji purquvate dod. Bo jordami hamin vosita hamaji taşkilothoji partijagi ʙaroji əomaji sinfi raʙocij, əomaji xalqhoro ʙovaronatar, ʙoz zūrtar, ʙoz pajvastatar ʙa peşvozi zaftu-zanamhoji navi ʙaroji komunizm ʙurdan kori xudro az nav mesozand.

Sarmaqolaji «Pravda».

—o—

MO AZ PEŞRAVIHOJI XUD TAHABURI MEKUNEM

Delegati sjezdi 2-umi OZET—rajisi kolxozi «OZET» Dovid Aʙromūv

Ba sjezdi 2-umi OZET va soveşcaniji ʙa munosiʙati juʙileji 10-solagiji Komzeti Uzʙekiston guzaronda şudagi, mo az kolxozi «OZET-i» rajoni Ucqūrqon cor kas omadem. Kolxozciho va kolxozcizanhoji mo ʙa mo suporiş kardand, ki in rūzi tantanadorro taʙrik karda, az xususi zindagoniji nekʙaxtiju xursandiji xud caqcaq kunem.

Mo hozir dar ʙoloji daşthoji Quqaj ʙo xursandi zindagoniji nekʙaxtiji xudro ʙunjod karda istodem. Haşt sol ʙoz kolxozcihoji jahudi dar ʙoloji in sarzamin ʙa qatori kolxozcihoji ūzʙek dast ʙa dast girifta kor karda istodin. Daşti xaroʙi peştararo mo şahrcaji kolxozi kardem. Dar inço ʙa qatori kolxoz staxanūvcihoji ʙehtarin, ʙrigadiru zvenovodhoji nomdor **Naftoli Jusupūv, Zaxarjo Jagudojūv, Efrajim Masihojūv, Mixoel Aminūv, Hajimūva, Bosojūva, Jusupūva** va digarho tajor şuda, taraqi kardand.

Jahudihoje ki peştar dar zamoni podşohati kolonizatori az kori mihnati monfiəatnok mahrum kardagi ʙudand, dar naticaji inqiloʙi proletariji Oktjaʙr va sijosati miliji leniniju-staliniji hozir ʙa huquqho ʙaroʙar şuda, staxanūvciji korxonaho va kolxozho şuda, ʙaroʙari digar xalqho dar ʙunjodijati zafaronaji sotsializm faəolona qism girifta istodin.

Az xususi muvafaqijatu peşravihoji kolxozi xud jak cand faktu dastahoro nişon dodanamo zarurast.

Soli guzaşta ʙa qatori skuppunkt şartnoma ʙasta, ʙaroji 10,5 tsentneri paxta supurdan voçiʙijat qaʙul karda ʙudem. Gūştini davomdori ʙaroji hosiloti ʙalandi paxta ʙurda şudagi, hosiloti ʙalandro ihtijoç kard. Kolxozamo ʙa hisoʙi mijona az har gektar 19,5 tsentner paxta supurd.

In ʙa milatcihoji jahudihoro peştar taəna mezadagi çavoʙi qatəi meʙoşad. In az hamin xusus gap mezanad, ki mo ʙa ojanda ham kolxozhoji xudro ʙoz ham mustahkam mekunem, ʙa qatori **Tūlasoj Jūldoşūv** ʙorin kolxozcihoji taçriʙakori ūzʙek dast ʙa dast girifta, ʙa peş medarojem.

Imsol ʙaroji az har gektar 18 tsentneri paxta supurdan voçiʙijat giriftem. 120 gektar paxta mekorem. Baroji hosiloti ʙalandi paxta gūştin ʙurda, kolxozciho holekaj 100 gektar zaminro jak marotiʙa, va 17 gektar zaminro du marotiʙa rondagi hastand. Ba sari majdonho poru va udoʙrenihoji mineraliro ʙurovarda rextem.

Brigadirho va zvenovodhoji staxanūvciji kolxozamo ʙaroji hosiloti 40—50—80 va 100 tsentneri gūştin ʙurda istodin. Mo dar sjezdi maʙkur vaəda medihem, ki voçiʙijathoji xudro imsol ham ʙarzijod içro mekunem.

Koru mihnati staxanūvdasturiji kolxozcihoju kolxozcizanho zindagoniji tiqimdoriju madaniro ihtijoç kard. Hama kolxozciho tiqimdor va seru-pur hastand. Hamaji moho hajvonoti xonagi dorem. Dar xonahoji jevropoji zindagoni mekunem. Hama kolxozciho xonda istodin. Moho takaʙuri nakunem, ki mekunad! Ba hamaji in ʙa vozdi dūstdor va muəalimu padari xud rafiq **Stalin** qulluqdori ʙajon mekunem.

Rafiq Fajzulo Xūçajūv dar Sjezdi OZET

Maçlisi namozdigariji Sjezdi 2-umi OZET va juʙileji 10-solagiji Komzeti Ūzʙekiston

Soəati şiş hama delegathoji sjezd çama şudand. Maçlisi namozdigariji 9-umi martro rafiq **Murin** jela kard.

Ba muzokira ʙrigadiri staxanūvciji kolxozi «Mevaji Oktjaʙr» Jishoq Notonūv, rajisi kolxozi nomi Ikromūv **Simhojūv**, inzeneri Komʙinati molʙofi rafiq **Aʙduçaʙorūv**, rafiq **M. Aminūv**, vakili gazetaji jahudihoji jevropoji «Der-Emes» rafiq **Strelets** va mudiri şūʙaji savdoji sovetiji TsK KP(ʙ)Ūz rafiq **Murin** ʙuromada gap zad. Muzokiraciho ʙa masalaji kamʙudihoji kori taşkiloti OZET-ro ʙarham zadan, va dar ʙunjodijati xoçagiju madaniji ʙajni jahudiho guzaronda meşudagi ʙa ojanda ʙoz ham peşravi va muvafaqijathoro ʙa dast darovardan diqat mondani delegathoro talaʙ kardand.

Baroji suxani oxirin ʙa vakili TsS OZET-i SSSR rafiq **Edelman** suxan doda şud. Dar hamin vaqt rajisi TsIK SSSR va rajisi Sovnarkomi UzSSR rafiq **Fajzulo Xūçajūv** ʙa zal daromad. Delegatho va mehmonho ūro dida, az çojaşon xesta, qarsakzaniho, ūragūji va taʙrikdihiho kardand, ki on xelo kaşol joft. Az cor tarafi zal delegatho ʙa rahʙari hukumati Ūzʙekiston rafiq **Fajzulo Xūçajūv** taʙrikho rasondand. Baədi suxani rafiq Edelman, qarsakzaniho ʙoz sar şudand. Ahli maçlis suxan kardani rafiq Fajzulo Xūçajūvro pursidand.

Rafiq Fajzulo Xūçajūv dar saraxʙori suxani xud az nomi hukumati Ūzʙekiston ʙa delegathoji sjezd va ʙavositaji onho ʙa hamaji jahudihoji mihnatkaşi Ūzʙekiston salomi rafiqi rasond.

Dar xususi muvafaqijatu peşravihoji respuʙlikaji mo, dar ʙoəati əaloqaji dūsti va ʙurodariji torafta mustahkam şuda istodagiji xalqhoji vatani mo gap zada, ahmijati xele ʙuzurgi Konstitutsijaji staliniro nişon doda, xohiş kard, ki in dūsti va əaloqa ʙoz ham mustahkam karda şavad. Ū xohiş kard, ki xalqi jahudihoji mahali, ki onho faqat ʙaəd az inqiloʙi Oktjaʙr az zulmu çaʙrho xaloş şuda, sohiʙi in qadar peşravi va muvafaqijatho şudagijand, ʙa ojanda ham sohiʙi muvafaqijathoji ʙuzurg şavand.

Suxanhoji rafiq Fajzulo Xūçajūvro ʙo diqat şunida şud. Baəd az in, ʙa dokladi rafiqho: Manzara va Jishoqūv rezoljutsijaho qaʙul karda şud. Sjezd ʙa kori TsSUz OZET ʙahoji noqanoəatʙaxş dod.

Ba vozdi dūstdori xalqho rafiq **Stalin** ʙo qarsakzanihoji ʙaavç telegramaji taʙriki rohi karda şud. Ba nomi TsK KP(ʙ)Uz—rafiqho **Ikromūv, Tsexer**, TsIK va SNK UzSSR—rafiqho **Oxun-Bosojūv** va **Fajzulo Xūçajūv**, ʙa Soveti Milatho—rafiq **Xatskevic**, ʙa Komzetu OZET-i SSSR, ʙa redaktsijaji «Der-Emes» va ʙa oʙlasti avtonomiji Biroʙiçon telegramahoji taʙriki rohi karda şud.

Ba masalaji 3-umi rūznoma,—ʙa sajlovho guzaşta, sjezd 21 cleni TsSUz OZET va 4 kandidatro sajlov kard. Ba sostavi plenumi TsS Uz OZET rafiqho **Murin, Manzara Aminūv, Gutkin, I. Dovidūv, M. I. Slonim** (profesor), **Kats, Berliner** (rohi ohani Toşkand), **Aʙduçaʙorūv** (Tekstilkomʙinat), **D. Dovidūv, Şlifer, Gadojūva, Qandxūrūv, Xūjojūv, O. Aronūv, J. Mūrduxajūv, Pinhosūv** (staxanūvci), **P. Əalojūva** (staxanūvcizan), **Çūrajūv** (kolxozi «Mevaji Oktjaʙr»), **Qalandarūv** (Farqona), **G. Muloqandūv** (artisti xalqi) va rafiqho **I. M. Gavrielūv, Blutno, D. Aʙromūv, I. Ş. Juhononūv** ʙa kandidoti sajlov karda şudand.

Ba rajisiji TsSUz OZET rafiq Murinro ʙo qarsakzaniho sajlov karda şud. Ba cleniji revkomisija rafiqho: **Aʙdurahmonūv, Orlūvskij, Badalūv** va ʙa kandidatiji revkomisija rafiqho **B. Kūrajūv** va **Xonimūva** sajlov karda şudand.

Baəd az sajlovho sekretari TsIK UzSSR qarori Prezidiumi TsIK UzSSR ʙa munosiʙati juʙileji 10-solagiji Komzet ʙurovardagiro xonda dod. Dar on qaror ʙa rafiqho J. Notonūv, P. Əalojūva, Ç. Qotonūv, Əodilūv, Simhojūv, M. Aminūv va S. Rafoelūv gramotaji əizatgini TsIK-ro ʙaxşiş doda şuda, ʙa 33 nafar staxanūvcihoji sanoat, kolxoz va madanijat mukofothoji qimatʙaho doda şud.

Hamin qati ʙo qarsakzanihoji ʙaavç ʙo suxani oxirini rafiq Murin sjezd kori xudro tamom kard.

—o—

Eşeloni jakumi eksponatho ʙa vistavkaji Umumiitifoqi

7-umi mart az Toşkand eşeloni jakum ʙa sostavi 42 vagon ʙo eksponatho ʙa vistavkaji Umumiitifoqiji xoçagiji qişloqi rohi karda şud. Eksponatho—faqat daraxtho—niholho va daraxthoji kaloni 5—6-sola meʙoşand.

Az Samarqand, Andiçon, Dinav va Buxoro daraxthoji qajroqoc, cormaqzi greki, cinor, ojlantus, arca, daraxti ʙodom va pista rohi karda şudand. Bo asortimenthoji ʙisjor daraxhoji meva: 8 daraxti seʙ va daraxthoji 6—8-sola ʙudagiji aʙrikos rohi karda şudand. Stantsijaji tokparvarişkuniji Samarqand şoxahoji naqzi 6 sola (sorthoji rundveja, husajni ʙaʙarqa va digaraş)ro rohi kard.

Teritorijaji pavilioni navəiji Glavşolk ʙo daraxti tuti ʙaland kaʙudizor karda meşavad. Daraxthoro to sar şudani harakati şireşon rohi karda şud, ki in dar çoji nav ʙaroji ʙa kalimat omuxta şudani onho dilpuri medihad. Baroji ʙa daraxtho nigohu-ʙin kardan ʙo eşelon karkunhoji Sadvintrest, Lesxoz va digarho raftand.

(UzTAG).

—o—

Komunisthoji Toşkand qarori plenumi TsK VKP(ʙ)ro taʙriki otaşin karda istodin

Komunisthoji korxonahoji Toşkand qarori plenumi TsK VKP(ʙ) dar ʙoʙati ʙa asosi sistemaji navi sajlovkuni ʙa soveti Əoli sajlov kardan tajori didani taşkilothoji partijagi ʙurovardagiro ʙo dili garm maəqul donistan qati peşvoz girifta istodin. In qarori taarixiro ʙo harakati kalon sançida, komunistho dar taşkilothoji xud norasogihoji qaror nişon dodagi, vajron karda şudani ustavi partija, az printsipi tsentralizmi demokrati əoqiʙaviro rūjikor karda istodin. (UzTAG).

—o—

DAR SOVNARKOMI UzSSR

Sovnarkomi UzSSR plani rahʙuroriji soli 1937-umro tasdiq kard. Baroji rahhoji nav ʙurovardan (1169 kilometr) ʙa Ūzʙekiston va Qaraqalpoqiston 7 milionu 741 hazor sūm pul doda şudagijast. Remonti serxarç ʙo rahhoro qajroqi kunondan ʙa 344 kilometr muəajan karda şudagijast, qajri in ʙa daroziji 23 hazoru 717 metr kūʙruk soxta meşavad.

Ba rahʙurori xalqi mihnati faəolona qism megirad. Ba mihnati kolxozciho ʙa rahʙurori kardageşon ʙa kori xoçagiji qişloqi megiriftageşon ʙorin hamun qadar trudoden megirand.

Sovnarkom ʙa rajispolkomho taklif kard, ki dar rūzhoji nazdiktarin ʙaroji kolxozhoji çudogona plani korhoji rahʙuroriro tajor karda, tajor kardani materialhoji rahʙuroriro vaseə revoç dihand. Materialho ʙa çoji kor ʙojad to 1-umi aprel ovarda şavand. (UzTAG).

*

Sovnarkomi UzSSR projekti ʙunjodijati rahi ohaniji navi Andiçon—Tentak-soj az Kūjgan-Jor guzaşta meraftagiro tasdiq kard. Mūhlati tamom kardani ʙunjodijati rahi ohaniji nav ʙa daslovi kompanijaji paxtacini—1-umi sentjaʙri soli 1937-um muqarar karda şud. (UzTAG).

*

Sovnarkomi UzSSR qaror kard, ki ʙa kolxozho 1000 tsentner urūqi alaf ʙa tariqi qarz çudo karda şavad: kolxozhoji Qaraqalpoqiston 200 tsentner uruq megirand.

(UzTAG).

„Quluq ʙa partijaji Lenin—Stalin“

Ba sjezdi dajumi Ozet va juʙileji 10-solagiji Komzeti Ūzʙekiston cleni arteli soʙunpaziji «Krasnij ximik» Rahavjo Bosojūv ham delegat şuda omada ʙud. Ū farzandi jake az jahudihoji mihnatkaş ʙuda, az padar 6-sola jatim monda, cun jatimcaji ʙepuştu panoh xizmatgori xonaji ʙojho meşavad. 32 sol əumri çavoniji Rahavjo Bosojūv dar oşpaziji xonaji ʙojho guzaşta meravad. Dar naticaji in ū tamoman ʙesavod monda ʙud.

Faqat inqiloʙi ʙuzurgi Oktjaʙr cigilaki zindagoniji Rahavjoro jela karda, ʙaroʙari digarho ūro az zulmu asorati ʙojho maxlas dodagijast. Ū ʙaəd az inqiloʙ sohiʙi mihnati ozod va əilmu hunar meşavad. Ū jakcand sol ʙa korhoji dehqoni va kosiʙi maşqul şuda, ʙaədtar ʙa artel doxil şuda kolektivona mihnat mekunad.

6 sol ʙoz Bosojūv dar arteli «Krasnij ximik» ʙa vazifaji saqic, lok va soʙunpazi kor karda omada istodast. Ū kandidati partija meʙoşad. Bosojūv cun komunist ʙa kori arteli sotsialistona muəomila karda staxanūvdasturi kor mekunad. Hozir ū savodnok va sijosatdor şudagi meʙoşad. Bajni artelciho Rahavjo xele oʙrūju əizat pajdo karda nazargir şudagijast.

Dar ʙoʙati taraqijoti xud Rahavjo cunin megūjad:

— Man az partijaji komunistiji qadirdon, az vozdi dūstdori mo rafiq **Stalin** va hukumati soveti sarfaroz hastam. Man cun farzandi mihnatkaşi peştara nazarnogiru mazlum, hozir kordonu hunarmand şuda ozodona mihnat karda istodim. Man mah ʙa mah plani korkardaʙuroriji xudro to 150 protsent içro karda 400—450 sūm haqi kor girifta istodim. Mihnati halol manro sohiʙi zindagoniji madani va tiqimdori karda istodast.

Daromadi jak mohaji əojilaji man 1500 sūm meʙoşad. Duxtarhoji man dar ajomi stalini sohiʙi əilmi əolija mijona şudagijand. Duxtari kalonim Tamara VPI-ro tamom karda, dar texnikumho dars doda 800 sūm haqi kor girifta istodast. Osnat duxtaram medtexnikumro tamom karda, dar kasalxona kor karda 300 sūm haqi kor megirad. Duxtari xurdim dar maktaʙi sovetitaəlim va tarʙija girifta istodast. Man ʙo in takaʙuri mekunam. In neəmatro faqat partijaji leniniju-stalini ʙa mo ʙaxşida tavonist. Az in peşraviho əojilaji man sarfaroz hast.

N.

—o—

Ravişi rondani ʙahori dar Uzʙekiston

Dar ʙeştarini rajonhoji respuʙlikaji mo kolxozho rondani ʙahoriji zaminhoji paxta korida meşudagiro guzaronda istodin. Putjūvkaji dujumi poxodi stalini rondan va korami ʙarmahalro talaʙ mekunad. Muvofiqi talaʙi putjūvka hozir ʙisjor ʙrigadaho va kolxozhoji peşqadam rondani jakumro tamom karda, rondani dujumro guzaronda istodin.

Az rūji maəlumoti Narkomzemi UzSSR ʙa 5-umi mart dar respuʙlika plani rondani jakum ʙa 13,6 protsent içro karda şudagijast, ki 12,4 protsenti onro ʙa holati traktorho ronda şudagi meʙoşad.

MTS-hoji jakum, dujumu sejumi rajoni Mirzocūl, MTSi rajoni Orçonikidze, Kalinin, CiroqciMijona, Paxtakor va digaraş rondanro naqz taşkil doda, ʙa hamin mudat az 40 to 88 protsenti majdonhoji xudro jak marotiʙa rondagijand.

Maktaʙi kolxozi nomi Bauman, rajoni Samarqand sohiʙi peşraviho şuda istodast. Darsho har rūz meguzarand.
Dar surat: muəalim **ʙalojūv** dar vaqti dars. (Foto **Şeveljūv**).

Aəlociji maktaʙi savodʙurori şudan darkorast

SAMARQAND. Har pagohi sarmahal—peş az kor 25—30 nafar kolxozciho va kolxozcizanhoji kolxozi nomi Bauman, rajoni Samarqand dar maktaʙi savodʙurori çamə meşavand. Mardu zanhoji 45—50-solaro dar inço didan mumkinast. Inho ham ʙa qatori digarho ʙa nazdi parta şişta mexonand, inho ham ʙaroji savodi xudro ʙurovardan xonda istodin.

Kolxozciho va kolxozcizanho: **Ş. Aʙramaajūv, A. Hajimūv, Zaəʙūva, Levijūva** va digarho dojim ʙa darsho davomat mekunand. Harakatu kūşişi onho ʙa xondan xelo naqz hast. Inho aəlocihoji xondan hastand. Darshoji muəalim—ʙalojūv medodagiro ʙa sarvaqtaş tajor mekunand. Ba nazdi doska ʙa savolhoji muəalim çavoʙhoji naqz medihand.

Inho va digar kolxozciho holekaj az kitoʙ ʙemalol mexonand, menavisand va hisoʙhoro meʙurorand. Ba 1-umi aprel—ʙa mūhlati hukumat muqarar kardagi, onho savodi xudro ʙutunan meʙurorand.

Cleni partija D. **Sezanajūv** va komsorgi kolxoz U. **Şimaunūv** ʙa kori maktaʙ naqz jordam medihand. Garcande Sezanajūv savodnok ʙoşad ham, ki ʙoz ʙa darshoji maktaʙi savodʙurori davomat karda, ʙa digarho jordam medihad. [illegible]

Lekin maktaʙi savodʙuroriji kolxozi nomi Bauman kamʙudi ham dorad. In kamʙudi az soloji xudi kolxozcihoji ʙesavod hast. Jak qismi ʙesavodho ʙa darsho davomat namekunand, jo ki jak rūz omada du—se rūz namenijojand. Savodi xudro ʙurovardan,—maçʙuri ʙudageşro inho faromūş kardin. Misol Binjominūv, Xonimūv, inho ʙa masalaji savodi xudro ʙurovardan xelo ʙeʙarakati mekunand. Darshoro tajor nakarda, az rafiqhojaşon soqiʙ memonand va holo inki inho ʙojad, cun kolxozciji joş ʙa in masala naqz diqat monand. Hama şarojat hast. Faqat dar maktaʙ omada xonda, aəlociji maktaʙi savodʙurori şudan darkorast.

M.

—o—

Katajūv va Samandarūv duşmani fronti madani meʙoşand

TOŞKAND. Dar nazdi kluʙi komiteti mahalaji Ūqci az soati 6-ti ʙamədigar grupaji savodʙuroriji jahūdigi kor mekunad. Dar on grupa 12 nafar zanhoji mahala xonda istoda, holekaj xondanu navistanro jod giriftagi meʙoşand.

Amo jakxel odamhoji ʙa taəsataşon xonda şudani zanho nameforidagi, ʙa in kor rūjirost muqoʙilijat karda, kori savodʙuroriji mahalaro ʙutur ravonda istodin.

Dar mahalaji Ūqci dar havliji 74-um **Katajūv** va dar havliji 82-um **Aʙohijo Samandarūv** zindagoni mekunand.

In şaxsho dar xususi kori savodʙuroriji zanhoji mahalaro ʙutur ravondan cixel kornomahoro nişon doda istodin?

Fareho zani Katajūv ʙo du ʙacaji xurdi xud har rūz ʙo havasi zūr ʙa in maktaʙ omada savodi xudro ʙurovarda istoda ʙud.

9-umi mart ʙa noxos dar rūji havliji maktaʙ çahl qati qadam mondani Katajūvro zanaşu digar zanhoji xonda istodagi az duruni sinf didand.

Katajūv caşmhojaşro salo karda, ʙaədi jakcand minutaji ʙo muəomila qelu-maqol kardan Farehoro zarda karda az nispi dars girifta raft.

Fareho, ki ʙa xondan işqi zūr dorad, davomati xudro ʙa maktaʙ kanda nakard. Amo xonda şudani Fareho ʙa şavhari ū nameforad. 4-umi mart Katajūv zijodtar ʙa qaxaʙ şuda, hato ʙa muəalima gaphoji saxt zada, ʙoz zanaşro zarda karda az nispi dars girifta meʙarad.

— Man har mahe to 1000 sūm kor mekunam. Çoji xizmati man mekardagi çoji hazilʙozi nest. (Amo çoji xizmati xudro heç gufta namedihad). Dar xonaji man mehmonʙijoji va mehmonravi xelo ʙisjor hast. Baroji xizmati onhoro ʙa ço ovardan 2—3 zela avqot kardan darkorast. Zani man xonda meşavad, gufta mehmonhoro xafa mekunam-mi? Kadom mard ahmaq hast, ki zanaşro ʙa xondan monad?—gufta, Katajūv zanaşro ʙa kori xona hama vaqt ʙand kardani meşavad. Taşviqoti əaksulmadaniji Katajūv jak ʙor ne, ʙalke cand ʙor ʙa tariqi omavi dida şudagijast.

Dar xususi zanro az xondan dur kardan fitnakoriji **Aʙohijo Samandarūv** digarxel meʙoşad. Jakcand vaqt ū Cini zanaşro ʙa maktaʙi savodʙurori raftan namond. Dar oxir, vaqte ki taşkilciji zanhoji mahala ʙaroji kori savodʙurori taşviqoti xudro zūr mekunad, xajr, rov, xudatro jagon kor karda dar nispi dars ʙa devonagi zada, ʙa xona ʙijo, hamin qati xudaşon az ʙahri tu meʙurojand,—gufta Aʙohijo zani xudro 3-umi mart ʙa maktaʙ rohi mekunad.

Cini ham guftori şavhari xudro içro kard. Cini dar nispi dars ʙa jak noxos xudaşro ʙa kasal kardanu çahl giriftan darovarda, az nispi dars ʙuromada raft.

Aʙohijo ʙo in kori xud xaʙ naşişta, 4-umi mart ʙa peşi zanhoji mexondagi omada:

— In cixel gap ki maktaʙi şumo zani manro ʙa çahl ovarda ragkaşu kasal karda rohi mekardast. Man fikri muəalimaji şumoro meʙinam,—gufta, xudi akt monda, hamaro ʙa çuvoʙgari mekaşidagi ʙorin şuda, ʙuromada meravad.

Dar natiçaji in du xel formaji taşviqoti duşmani fronti madani 4-umi mart dar maktaʙi mazkur 7 nafar zanhoji mexondagi ʙa dars naomadand.

Rajprokurori rajoni Stalin dar in xusus diqat monda, ʙo qonuni soveti ʙa in duşmanhoji fronti madani ʙa tariqi sudi omavi çuvoʙ gardonad.

Savodʙuror.

—oOo—

Muzeji maəorifi xalqi

Ba nazdi instituti ilmiju-tahqiqotiji pedagogika muzeji maəorifi xalqi taşkil doda meşavad. Dar instituti pedagogika eksponatho—diagrammaho, taʙlitsaho, fotomaterialho va digaraşro tajor karda istodin. Az Maskov muzeji mazkur dar soəati taərix va usuli hoziraji taəlimi darshoji çudogona har xel materialho megirad.

Şūəʙaji saçojini in muzej az dokumenthoji taərixi Maəorifi Xalqiji Asijoji Mijona iʙorat meşavad. Ba asosi in dokumentho professori pedagogika rafiq Bendrikūv va dotsent Arxangelskij dar soəati taərixi maəorifi xalqiji muzofoti Turkiston kitoʙhoji saçojin navistagi hastand. Foto-dokumentho ʙinohoji maktaʙhoji kaloni diniji Turkiston—madrasaho va maktaʙhoji Buxoro, Samarqand, ʙinohoji nav va hajoti maktaʙhoji Ūzʙekistoni Sovetiro nişon medihand.

(UzTAG).

ÇANGI GRAŽDANI DAR ISPANIJA

Huçumi şūrişcihoro şikast doda şudast

PARIZ, 7 (UzTAG). Cixele ki agentstvoji Gavas az Madrid maəlumot medihad, 7-umi mart soəati jaki rūz rajisi komiteti mudofiəaji Madrid general Miaxa ʙa zurnalistho cunin guftast: «Saʙi 7-umi mart şūrişciho ʙa rajoni az El Pardo ʙa samti qarʙ mavçud ʙudagi huçum kardand. Askarhoji mo huçumro ʙo qajrati zūr şikast doda, qismi akophoji şūrişcihoro ʙand kardand. Mo kūʙruki dar rahi ʙa El Pardo meʙurdagi mavçud ʙudagiro vzriv qati xaroʙ kardem. On rah ʙajni askarhoji dar şahrcaji Universitet va dar rajoni El Pardo mavçud ʙudagiji şūrişciho vositaji aloqa şuda xizmat mekard».

*

Italija ʙa şūrişciho „doʙrovoletshoro“ rohi karda istodast

PARIZ, 7 (UzTAG). Matʙuoti Frantsija navistast, ki faşizmi Italija ʙa rizonomaji ʙajnalxalqiji tūqrigi kontrolkuni ʙasta şudagi nigoh nakarda, ʙaroji ʙa korhoji Ispanija daxlkuneşro ʙoz ham zūr kardan harakathojaşro davom doda istodast.

Cixele ki «Evr» maəlumot medihad, 21-umi fevral, ʙaədi jak rūzi ʙaroji doʙrovoletshoji ʙa Ispanija rafta istodagi sarhadhoji Frantsijaro ʙastan az Rim ʙa vilojathoji Italija prikaz doda şudast, ki ofitserhoji əoliji militsijaji faşistiro çamə karda şavad.

Dar hamin çaməomadho vakilhoji hukumatdorho ʙa suxan ʙuromada cunin guftin, ki ʙaroji ʙa armijaji faşisthoji Ispanija quvat rohi kardan soldat cindagiriro tez kardan zarurast. Dar davrahoji faşistiji Rim cunin gufta istodin, ki ʙaroji ʙa Ispanija korpusi navi ekspeditsijagiji italjaniro rohi kardan tajori dida şuda istodast.

Muvofiqi maəlumothoji «Popjuler» ʙaədi 20-umi fevral—rūzi dekreti dar ʙoʙati mana karda şudani doʙrovolets rohikuniro cop kardani hukumati Italija—dar hama şahrhoji Italija ʙo ʙevosita qism giriftani hukumatdorho ʙaroji ʙa Ispanija rohi kardan soldat cindagiri davom karda istodast. Baroji misol gazeta navistast, ki 22-umi fevral dar Milan nacalniki militsijaji faşisti dar transporti şahr faşisthoji ʙa ū itoəat mekardagiro, çeq zada, cunin guftast, ki ʙa asosi prikazi Musolini ʙa Ispanija 40 nafar odamro rohi kardan zarurast. Dar ʙajni iştirokkunandaho doʙrovoletsho joft naşudin va kadrhoro ʙaroji ʙa Ispanija rohi kardan ʙa tariqi prikaz cinda girifta şudast. 3-umi mart az Milan ʙaroji ʙa Ispanija rohi kardan az çumlaji soldathoji armijaji dojimi va militsijaji faşisti 500 nafar «doʙrovoletsro» ʙa Neapol ovarda şudast. Dar rajonhoji digar soldat cindagiri davom karda istodast. Korxonaho ʙaroji şūrişcihoji Ispanija rūzu şaʙ avtomoʙilhoji ʙorkaş, motorho va aeroplanhoro tajor karda istodin.

Paroxodhoji şūrişciho du paroxodi Norvegijaro nigoh doştin

LONDON, 8 (UzTAG). Paroxodhoji şūrişciho 2 paroxodi Norvegija «Brojdainlik» va «Erikaro» nigoh doşta, ʙa Seuta ʙurdin. Komandaji paroxodro maçʙur kardin, ki mevahoji az porthoji hukumati Ispanija ʙurovarda şudagi va qismi toşkūmurro furorad. Ba paroxodho içozat doda şudast, ki ʙaə ʙaroji to Giʙraltar raftan toşkūmuri darkor meşudagiro nigoh dorand.

7-umi mart paroxodi mohidoriji silohpūş ʙudagiji şūrişciho paroxodi Anglija «Springuerro», ki on az proliʙi Giʙraltar az rahi ʙa Alikante meʙurdagi guzaşta istoda ʙudast, nigoh doştani şudast. Kapitan, ʙa signalhoji paroxodi mohidori diqat namonda rū ʙa çoniʙi Giʙraltar raftast, va soqu salomat ʙa onço omadast.

*

PARIZ, 8 (UzTAG). «Jumanite» telegramaji muxʙiri agetstvoji Espan az Milan tūqrigi prikazhoji az Rim ʙa şahrhoji vilojati rohi karda şudagi dodageşro cop kardast. Dar on prikazho cunin gufta şudast, ki dar Neapol dar mudati kaltatarin 25 hazor nafar soldat çamə karda şavad. Ba munosiʙati dasturəamalhoji ʙa nazdiki hukumati Italija tūqrigi ʙaroji Ispanija «doʙrovolets» cinda giriftan rohi kardagi, fikr kardan mumkinast, ki in askarho ʙa jordami şūrişciho taəin karda şudagi hastand.

*

500 nafar „doʙrovoletshoji“ italjan ʙa jordami şūrişciho

PARIZ, 8 (UzTAG). Muvofiqi maəlumoti agentstvoji Espan, şaʙi 2-umi mart az porti Italija Savona (qaraʙtari Genuja) paroxodi «Zenia» qati ʙaroji askarhoji general Franko ʙa Kadiks 200 to avtomoʙilhoji ʙorkaş rohi karda şudast. 3-umi mart az Neapol ʙa jordami şūrişciho 500 nafar «doʙrovoletshoji» italjonro rohi kar şudast.

*

PARIZ, 8 (UzTAG). 7-umi mart şūrişciho ʙa ʙalandiji ʙaholati respuʙlikonciho ʙand karda şudagiji Veruga huçum kardin, ki ʙo Ovijedo aloqa ʙastan ʙa zeri dast karda şudani on ʙalandi voʙasta hast.

Huçumi duşmanro nigoh doşta şudast va şūrişciho voçiʙ şudin, ki ʙa pozitsijahoji ʙaroji onho qulaj naʙudagi soqiʙ ravand.

*

PARIZ, 8 (UzTAG). «EVR» az Madrid maəlumot medihad, ki hozir, dar natiçaji zaftu-zanamhoji oxirini respuʙlikonciho, rahi az Madrid ʙa Valensija meʙurdagi digar dar zeri xatari paron-paroniji artilerijaji şūrişciho nest. Dar certu peşhoji ʙalandiji Pingaron mustahkam karda şudani pozitsijahoji respuʙlikonciho diqati maxsusro ʙa xud mekaşad. Agarcande çoj çudo ham ʙurida şudagi ʙoşad ham, respuʙlikonciho, cixele ki maəlumot medihand, dar hamin ço panç kilometr ʙa peş daromadin.

—o—

Maktaʙi FZU ʙinoji lojiqanda nadorad

QŪQOND. (Az muxʙiri maxsusi mo). Taşkilothoji arteli ʙofandagiji «Itifoq» dar ʙoʙati az çuvonhoji navras kadrhoji kvalifikatsijanok tajor karda rasondan corahoji konkreti dida istodin. Ba in maqsad nazdi artel maktaʙi FZU taşkil doda şudagijast.

Hozir dar in maktaʙ 59 nafar çuvonho taəlim girifta, hamcunin dar sanoəatxona kor karda istodin. Bajni onho normahoji navi texniki naqz çori şudagijast. Maktaʙi mazkur az hama asʙoʙhoji taəlim mukamal ihtijoç ʙuda, rūz ʙa rūz peşravu mustahkam şuda istodast.

In FZU çuvonhoji navrasro ʙo hunarhoji ʙofandagi va digaraş silohpūş karda ʙa artel meʙuporad. Taəlimgirandaho S. Kimjogarūv, A. Ƣafurūv, M. Mamadçonūv va M. Jahjojūv dar ʙoʙati hunarmand şudani xud qajrati zūr karda istodin. Onho ʙa hama darsho aəloci ʙuda, incunin ʙa kori sanoəat ham peşqadam meʙoşand.

Garcande maktaʙi mazkur ʙa jak qator peşraviho sohiʙ şuda ʙoşad ham, lekin az kamʙudiho foriq nest. Binoji maktaʙ xelo xurd meʙoşad. Dar xonxonaji talaʙaho, az saʙaʙi çoj naʙudan, krovathoro tiqa ʙa tiqa monda şudagijast, va dar xonxona faqat 40 nafar talaʙaho çoj şudinu xalos. Sinfhoji maktaʙ candon naqz nest. Az hamin saʙaʙho in maktaʙ çuvonhoji navrasro ʙisjortar ʙa xud çalʙ karda natavonista istodast.

Dar soli 1936—37-um in maktaʙ lozim ʙud, ki şumorişi talaʙahoro to 70 nafar rasonad. Lekin az saʙaʙi ʙinoji kalon nadoştan, in tsifraro içro karda natavonist.

Pravleniji artel va Uztekstilşvejpromsojuz lozimand, ki tezi qati masalaji ʙinoji FZU-ro hal kunand.

SIM.

Dar şūəʙaji ʙaletaji filarmonijaji nazdi teatri Sverdlūv ʙudagi 10 nafar duxtaru pisarhoji çuvoni jahudihoji mahali taəlim girifta istodin.
Dar surat: jak grupa talaʙahoji şūəʙaji ʙaleti dar vaqti repititsija. Foto **Şeveljūv**.

Hama xolxozcihoji kolxozi «OZET», rajoni Ucqūrqon oʙunaciji gazetaji «Bajroqi Mihnat» hastand. Onho har rūz gazeta mexonand.
Dar surat: muəalimi kolxozi mazkur **Levijūv** gazetaro ʙa avozi ʙaland xonda istodast.

Daraxthoro nukca zadan coraʙiniji ahmijatnok hast

Jake az coraʙinihoji muhimtarini daraçaji hosiloti daraxthoji mevaro ʙaland karda, sifati onhoro naqz mekardagi va hosiloti dojimiji mustahkamro ihtijoç mekardagi—daraxthoro nukca zadan meʙoşad.

Masalaji daraçaji hosiloti daraxthoji mevaro ʙaland kardan va mihnatkaşhoro az meva taəmin kardan masalaji ahamijatnok meʙoşad. Binoʙarin mo ʙojad tamomi coraʙinihoji darkoriro dar ʙoqho ʙa sarvaqtaş guzaronem.

Dar inço mo coraʙiniji nukca zadani daraxthoji mevaro nişon dodani hastem. Daraxtnukcazani, ki in kor dar vaqti osojiş, jaəne ʙaədi ʙarghoji daraxt rextan, to rūzhoji daraxtho muqca kardan guzaronda meşavad, xelo munfiəatnok meʙoşad.

Baholati nukcazani mo taraqijot va meva dodani daraxthoro ʙa tartiʙ medarorem. Dar on vaqt tamomi şoxcahoji ʙemunfiəati darkor naʙudagiro zada meşavad, ki ʙaədi on daraxt tamomi quvat va cizhoji darkoriju naqzi dar ʙaraş ʙudagiro ʙa şoxcahoji naqz medihad. Az in daraxt şoxcahoji navi meva medodagi va hosiloti ʙaland tajor mekunad.

Agar mo cizhoji darkoriro ʙaroji şoxcahoji meva medodagiji daraxt ihtijoç nakunem, ki on kori xelo zaruri hast, daraxt kamhosil meşavad. Ba coraʙiniji nukcazani daraxthoji seʙu murūd xelo talaʙgor hastand. In daraxthoro aəniq nukca zadan darkorast.

Az xususi tartiʙi daraxtnukcazani dar inço kamtar gap zadan zarurast.

Dar vaqti nukcazani tamomi şoxcahoji kasal, xuşk şudagi va kamquvatro zadan darkorast. Şoxcahoji elimnoki kacopec, şoxcahoji xelo darozro, ki in şoxcaho az xudi tanaji daraxt meʙurojand, zadan darkorast. Lekin agar daraxt şoxcahoji ravqani doşta ʙoşad, ungoh şoxcahoji navro ʙa tartiʙ darovarda, mondan mumkinast.

Daraxt ki az şoxcahoji kasalu nodarkori toza karda şud, az ʙodu havo ʙemalol munfiəat meʙarad, mevaji naqzi ʙamaza medihad. Qajr az in, daraxt im'konijatu quvati ʙa soli ojanda meva dodanro mejoʙad.

Dar vaqti nukcazani ʙoxaʙar şuda kor kardan darkorast. Şoxcahoji naqzi ʙaquvatro zadan mumkin nest. Boxaʙar şuda kor kardan zarurast, ki şoxcahoji naqz va şoxcahoji nav ʙuromadaji muqçahoji kalon doda istodagi noʙud naşavand. Faqat şoxcahoji xelo darozi kamquvatro zadan darkorast.

Şoxcahoji xuşk, kasal va ʙekoraro zada girifta, ʙaroʙari hamin mo cunin korro ihtijoç mekunem, ki daraxtho az haşoroti zararci ham xalos meşavand. Daraxt ki az haşoroti zararci xalos şud, daraçaji hosilotaş va sifati meveş naqz meşavad.

Donistan zarurast, ki şoxcahoji az daraxtho zada şudagi ʙojad az peşi daraxtho qun doşta şuda, ʙaroji sūzokvori munfiəat ʙurda şavand. Şoxcahoji qaspe ki onro ara qati ʙurida meşavad, ʙojad ʙexatar karda şavand. Tanaji daraxt ʙojad ozor nakaşad, çojhoji ara karda şudagiro elimi daraxt qati pūşondan darkorast.

Az daraxthoji mevahoji donanok doştagi (zardolu, şaftolu, olu, olmolu, gelos) şoxcahoji şikastagi, kasal, xuşk va darozi kamquvatro zadan hamcunin ʙaroji daraçaji hosilotro ʙaland kardan ahmijat dorad.

Donistan zarurast, ki agar in kori daraxtnukcazani ganda guzaronda şavad, daraxt xelo kamhosil meşavad, ʙaroji hamin ʙa in kor diqat monda, onro maslihati agronomho va ʙoqʙonhoji taçriʙador guzarondan zarurast. Agar in kor ʙa dasti korkunhoji ʙetaçriʙa va ʙeparvo monda şavad, onho daraxtro ʙutunaş noʙud mekunand.

In coraʙini—kori xelo çuvoʙgarist hast va in korro faqat ʙa dasti odamhoji kordon monda, ʙa sarvaqtaş guzarondan zarurast.

Agronom F. Zaʙelin.

—o—

Pioner ʙa pozar şudan manəijat dod

Pioneri 13-sola Boris Ajxanʙaum, talaʙaji maktaʙi Troitskiji nomi Lomonosūv, ʙa pozari kalone manəijat rasond. Dar rūji havliji ʙazaji meditsiniji Circiqstroj ʙūji rezinaji pard şudagiro his karda, ū ʙa mudiri ʙaza xaʙar medihad. Az rūji kor, simhoji elektrisi ʙaza sūxtast gufta, ūjla karda, pioner çoji pajvast şudani simhoji elektrisi pozar ʙunjod karda istodagiro jofta, pozarro xomūş kardast. Arzişi ajnos cizhoji az pozar xalos kardagiji ū ʙa 150 hazor sūm merasad.

Nacalniki şūəʙaji meditsiniji sanatoriji Circiqstroj, doktor Mastrlūv ʙa Ajxanʙaum jak kastjum va 1 palto mukofot dod.

(UzTAG).

—o—

Usuli navi ʙa muqoʙili tif oʙ guzarondan

Baədi ʙa muqoʙili tifi rūdagi (ʙrjuşnoj tif) oʙ guzarondan taʙi ʙemor ʙaland şuda, ū sustu lakot meşavad. In natiçaji soli ʙa sol ʙaədi oʙguzaroni medidagiji mo meʙoşad. Muqarar ʙajni 21—24 rūz 3 karat oʙ guzaronda meşavad. Voqiəhoje ki grazdanho in oʙguzaronlro ʙa oxir namerasonand, ʙisjor rūj dodagi hast, in ahvol munfiəati oʙguzaroniji mazkurro xele kam mekard.

Az rūji taklifi Narkomzdravi Ūzʙekiston dar Toşkand dar soli 1936-um doruji muqarariji anavaktsin nom doştagiji muvofiqi usuli navi professor Zdrodovskij tajor karda şudagi, ʙa vositaji du vaktsin oʙ guzaronda şud. Az rūji in usul oxirin du karat oʙ guzaronda meşavad.

Dar vaqti ʙo vaktsinaji muqarari kor kardan, qarib hama vaqt reaktsija haminxel ʙaland meşud, ki ʙaroji odamhoro az kor jo taəlim ozod kardan əojid meşudem. Dar vaqti anavaktsin qati kor kardan ʙeştarin heç reaktsija ʙa vuçud naomad: faqat goh nagoh voqiəahoji kamtar ʙaland şudani temperatura, ki on odamro az kori muqarareş çudo nameke nad, ʙa vuçud omadagi hast. Vo əahoji ʙaədi ʙa muqoʙili kasali rūdagi va kezik vaktsini muqarari anavaktsin guzarondan kasal me dagiho hama vaqt hamegi 0,045 pr tsent (dar kasaliji tifi rūdagi) 0,055 protsentro (dar kasaliji kez taşkil mekunand. Ba hamin ʙa nişon doda meguzarem, ki az ʙaj odamhoji oʙ naguzarondagi ʙa faqt 6—7 ʙor az in zijod kasal şavand.

Maəlumothoji Taşgorzdrav va stituti epidemiologija va mikroʙio gija kor karda ʙuromadagi ahamija xele kaloni taçriʙagi dorad. Ham tariq, mo ʙa dasti xud haminxel sitaje dorem, ki ʙo on ʙe jak ʙa ʙisjortarini xalq oʙguzaronda min qati protsenti kasali tifi va kezikro xele kam karda metav nem.

Vrac Ostrovsk

Redaktori çuvoʙgar M. AMINOV. Ответ. редактор M. AMIN

Upoluzglavlit Ja.—№ 1913 Uzpoligrafkomʙinati nomi Ikromūv.